

پرخاشگری و خشونت بر اساس ویژگی شخصیتی و سبک های فرزند پروری مطالعه موردی: نوجوانان شهر تبریز

مریم خلیل زاده^۱

^۱ کارشناس آموزشی دانشگاه تبریز

چکیده

عواملی همچون شخصیت افراد و سبک های فرزندپروری والدین می توانند در خشونت نقش داشته باشند. و فرد را در برابر برخی اختلالات آسیب پذیر سازند. پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش ویژگی های شخصیتی و سبک های فرزندپروری والدین در پیش بینی خشونت دانش آموزان در نوجوانان شهر تبریز انجام شد. تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت و روش توصیفی-همبستگی می باشد. جامعه ی آماری پژوهش حاضر شامل تمامی دانش آموزان دبیرستانی شهر تبریز بین سن ۱۵ تا ۱۸ سال بودند که با روش نمونه گیری چند مرحله ای خوشه ای، ۳۸۱ نفر از آنان به عنوان نمونه انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. یافته ها نشان داد که بین عامل شخصیتی روان نژندگرایی با خشونت رابطه مثبت و بین عامل های شخصیتی خوشایندی، با وجدان بودن و بروندگرایی با خشونت رابطه منفی و بین عامل شخصیتی انعطاف پذیری با خشونت رابطه معنی داری وجود ندارد. یافته های دیگر تحقیق نشان داد که بین سبک فرزند پروری قاطعانه با خشونت رابطه منفی و بین سبک های فرزند پروری مستبدانه، سهلگیرانه با خشونت رابطه مثبت وجود دارد.

واژه های کلیدی: ویژگی های شخصیتی، فرزندپروری، والدین، خشونت نوجوانان، پرخاشگری

مقدمه

اضطراب، افسردگی، صفات روان نژندگرایی (اضطراب، خشم و کینه، خلق افسرده، شرم، تکانشی بودن، آسیب پذیری در برابر استرس) خشونت و پرخاشگری، سبک شخصیتی درون گرایی، احترام به خود پایین، احساسات ناپایدار و خیال پردازی، کاهش وابستگی به پاداش، با خشونت در رابطه هستند (نیه ماز؛ گریفیت و بنیارد^۱ ۲۰۰۵). اما علی رغم گسترش روز افزون این گرایش آسیب زا هنوز به ویژه در کشور ما مطالعات کاملی که تمامی متغیرهای موثر احتمالی را بررسی کند، اندک می باشد. لذا پژوهش حاضر به دنبال بررسی نقش ویژگی های شخصیتی و سبک های فرزندپروری والدین در پیش بینی خشونت می باشد. امروزه یکی از مسائل مهم مربوط به دانش آموزان، خشونت است. به باور جان دالسر و همکارانش، خشونت همیشه پیامد نا کامی است و ناکامی همیشه منجر به خشونت می شود هیچ یک نمی توانند بدون دیگری صورت گیرند و هر چیزی که مانع رسیدن به هدف شود نا کامی را سبب می گردد و گاهی محیط مدرسه و محل آموزشی می تواند تاثیر بسزایی در خشونت کودک داشته باشد و گاهی هم روابط نا درست والدین و روحیه ستیزه جویی در بین والدین تاثیر منفی بر روی دانش آموزان می گذارد و این باعث می شود که حتی در پیشرفت تحصیلی و در رسیدن به موفقیت تحصیلی تاثیر منفی بگذارد. و افراد ناکام همیشه با کلمات یا رفتار پرخاشگرانه واکنش نشان نمی دهند؛ بلکه افرادی طیف وسیعی از واکنشها را نسبت به ناکامی از خود بروز می دهند.

به نظر می رسد عواملی که می توانند در خشونت نقش داشته باشد عوامل شخصیتی افراد و سبک های فرزندپروری والدین باشند. عوامل مختلف شخصیتی و سبک های فرزندپروری می توانند فرد را در برابر برخی اختلالات آسیب پذیر سازند. در واقع از زمره عوامل موجد و یا مانع خشونت در میان نوجوانان و جوانان، عوامل شخصیتی خود آنان و نیز نظارت و کنترلی است که والدین بر خشونت اعمال می کنند. مسئله ای که بارز است، این است که معمولا خانواده ها نگاهی متعادل و منطقی پیرامون استفاده فرزندان از خشونت نداشته و دو سیاست کاملا قطبی نسبت به این موضوع در پیش می گیرند و عوامل شخصیتی مختلف نیز تاثیرات متفاوتی بر خشونت دارد. خشونت نوجوانان یکی از بزرگترین مشکلاتی است که دانشمندان در هزاره جدید با آن مواجه می باشند. خشونت نوجوانان به عنوان یک مسئله اجتماعی همانند سایر مسائل اجتماعی دیگر تحت تاثیر عوامل مختلفی است.

^۱ - Niemz, Griffiths & Banyard

خشونت^۲

خشونت را رفتاری تعریف کرده اند که هدف آن صدمه زدن به خود یا دیگری باشد (کاپلان، ۱۳۹۱). آنچه در این تعریف حائز اهمیت است، قصد و نیت رفتار کننده است؛ یعنی آسیب رسانیدن تصادفی به شخص دیگر، خشونت نیست. روان شناسی اجتماعی دو گونه خشونت را از هم تمیز می دهند:

خشونت هدفی: که در آن خشونت، خودش هدف است و غالباً با ایجاد درد و هیجان همراه است. وقتی خواهر و برادری با هم دعوا می کنند و به یکدیگر مشت می زنند و یا توهین به کسی که از او متنفریم و یا صدمه زدن به فردی، برای جبران تحقیقی که روا داشته، نمونه هایی از این نوع خشونت هستند (بهادری، ۱۳۹۵).

خشونت وسیله ای: این نوع پرخاشگری به دلیل خشم یا برای هیجان ایجاد نمی شود؛ بلکه هدف به دست آوردن پاداشهای مطلوب، همچون پول یا کالای با ارزش است، نه آزار قربانی رفتار. کودکی که کودک دیگر را می زند تا اسباب بازی مورد علاقه خود را به دست آورد، یک بازیکن فوتبال که عملاً به بازیکن تیم مخالف آسیب می رساند تا او را از بازی بیرون کند و احتمال پیروزی تیم خود را افزایش دهد. نمونه ای از خشونت ابزاری یا وسیله ای است (بهادری، ۱۳۹۵).

یکی از عوامل موثر در خشونت، عوامل شخصیتی است که انواع مختلف عوامل شخصیتی (روان نژند گرایی، برون گرایی، با وجدان بودن، انعطاف پذیری و خوشایندی) تاثیرات متفاوتی بر خشونت دارد. شخصیت بیانگر آن دسته از ویژگی های فرد یا افراد است که شامل الگوهای ثابت فکری، عاطفی و رفتاری آنها است و ویژگی های شخصیتی نیز الگویی هستند که به وسیله آن می توانیم شخص را واقعی ارزیابی کنیم و زیربنای نظام رفتاری افراد را تشکیل می دهند و می تواند جنبه های خاصی از عملکرد افراد را در زمینه های مختلف آشکار سازد. (گروسی فرشی، ۱۳۸۰). ویژگی های شخصیتی عبارتند از:

- **روان نژندگرایی:** به تمایل فرد برای تجربه اضطراب، تنش، ترحم جویی، خصومت، زودانگیختگی، افسردگی و عزت نفس پایین بر می گردد.

- **برون گرایی:** به تمایل فرد برای مثبت بودن، جرئت طلبی، پر انرژی بودن و صمیمی بودن اطلاق می گردد.

- **انعطاف پذیری:** به تمایل فرد برای کنجکاوی، عشق به هنر، هنرمندی و خردورزی اطلاق می شود.

- **خوشایندی:** با تمایل فرد برای بخشنده گی، مهربانی، سخاوت، همدلی، هم فکری، نوع دوستی و اعتماد سازی همراه است.

^۲ Violence

- **با وجدان بودن:** به تمایل فرد برای منظم بودن، خود نظم بخشی، پیشرفت مداری، منطقی بودن و آرام بودن بر می گردد.

یکی دیگر از عوامل موثر در خشونت، سبک های فرزند پروری والدین است. به طور کلی پژوهش ها نشان داده اند که فرزندان والدینی که دارای سبک های فرزندپروری مبتنی بر صمیمت، همدلی و پذیرش هستند، کمتر دچار خشونت می شوند ولی میزان تاثیرگذاری سبک های فرزند پروری در هر یک از پژوهش ها متفاوت است (لینگ یان، دنگ هوا و ران، ۲۰۱۵). در پژوهش حاضر، سبک های فرزند پروری عبارت است از نمره ای که آزمودنی های پژوهش از پرسشنامه سبک فرزندپروری آنیوتاورن (۲۰۰۸) بدست آوردند. سبک های فرزندپروری عبارتند از:

- **سبک فرزندپروری مستبدانه:** در پژوهش حاضر، منظور از سبک فرزندپروری مستبدانه نمره ای است که آزمودنی ها از زیرمقیاس سبک فرزندپروری مستبدانه در پرسشنامه پرسشنامه سبک فرزندپروری آنیوتاورن (۲۰۰۸) بدست آوردند.

- **سبک فرزندپروری قاطعانه:** در پژوهش حاضر، منظور از سبک فرزندپروری قاطعانه نمره ای است که آزمودنی ها از زیرمقیاس سبک فرزندپروری قاطعانه در پرسشنامه پرسشنامه سبک فرزندپروری آنیوتاورن (۲۰۰۸) بدست آوردند.

- **سبک فرزندپروری سهل انگارانه:** در پژوهش حاضر، منظور از سبک فرزندپروری سهل انگارانه نمره ای است که آزمودنی ها از زیرمقیاس سبک فرزندپروری سهل انگارانه در پرسشنامه پرسشنامه سبک فرزندپروری آنیوتاورن (۲۰۰۸) بدست آوردند.

شاهرودی و صفاریان (۱۳۹۴)، در پژوهشی به بررسی رابطه بین شیوه های فرزندپروری والدین با خشونت دانش آموزان مقطع متوسطه پرداختند و به این نتیجه رسیدند که بین مولفه های شیوه های فرزندپروری والدین، مولفه شیوه فرزندپروری استبدادی، شیوه فرزندپروری سهل گیرانه با خشونت رابطه مستقیم دارند و مولفه شیوه فرزندپروری مقتدرانه با خشونت رابطه معکوس دارند. دولتیان (۱۳۹۳) در پژوهشی به بررسی تاثیر ویژگی های شخصیتی بر خشونت با تاکید بر نقش تمایل استفاده از اینترنت پرداخت. وی در این تحقیق به این نتیجه رسید که ویژگی های شخصیتی بر تمایل افراد برای استفاده از اینترنت تاثیر می گذارد و همین امر موجب خشونت در آنان می شود. لینگ یان، دنگ هوا و ران^۳ (۲۰۱۵) در مطالعه ای به بررسی

^۳ - Ling-yan ,Deng-HUA & Ran

عملکرد خانواده در نوجوانان دارای خشونت در کشور چین پرداختند. نتایج نشان داد گروه دارای خشونت از لحاظ نمره انطباق پذیری و همبستگی در خانواده به شکل معناداری پایین تر از گروه کنترل بودند.

پارک، کیم و چو^۴ (۲۰۱۴) مطالعه ای بر روی ۹۰۲ دانش آموز مشغول به تحصیل در سطوح راهنمایی و دبیرستان در کشور کره جنوبی انجام دادند و نتایج نشان داد که نگرش های والدینی، ارتباطات خانوادگی، همبستگی خانواده و مواجهه با خشونت (برای مثال خشونت والدین علیه کودک) با خشونت در ارتباط است.

اهمیت و اهداف تحقیق

یکی از عوامل موثر در خشونت، عوامل شخصیتی است که انواع مختلف عوامل شخصیتی (روان نژد گرای، برون گرای، با وجدان بودن، انعطاف پذیری و خوشایندی) تاثیرات متفاوتی بر خشونت دارد. برای مثال برخی تحقیقات نشان داده اند افراد دلپذیر، با وجدان و برون گرا گرایش کمتری به خشونت دارند (لندرز و باری، ۲۰۱۳). تحقیقات دیگر نیز نشان دادند که میان برون گرای و خوشایندی و روان رنجورخویی با خشونت در میان زنان اسرائیلی ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد (کمبور و واس، ۲۰۱۲). این درحالی است که میان مقیاس های آزمون نئو و خشونت در زنان مجارستانی ارتباطی مشاهده نمی شود. لذا بررسی و تشخیص رابطه و میزان تاثیر هر یک از ویژگی های شخصیتی بر خشونت نیازمند پژوهش های بیشتری می باشد تا بتوان با بررسی های بیشتر علل خشونت را مشخص کرده و اقدامات مناسب جهت پیشگیری و درمان خشونت مبذول نمود. یکی دیگر از عوامل موثر در خشونت، سبک های فرزند پروری والدین است. به طور کلی پژوهش ها نشان داده اند که فرزندان والدینی که دارای سبک های فرزند پروری مبتنی بر صمیمت، همدلی و پذیرش هستند، کمتر دچار خشونت می شوند ولی میزان تاثیرگذاری سبک های فرزند پروری در هر یک از پژوهش ها متفاوت است (لینگ یان، دنگ هوا و ران، ۲۰۱۵؛ لی و زانگ، ۲۰۱۲ و یونگ، ۲۰۰۹). لذا انجام پژوهشی در کشور ایران و شهر تبریز مشخص نمودن میزان این تاثیرگذاری دارای اهمیت است و با مشخص شدن این تاثیر می توان با استفاده از مراکز مشاوره خانواده و آموزش سبک های فرزند پروری به والدین از خشونت در نوجوانان جلوگیری کرد.

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت و روش توصیفی- همبستگی می باشد. برای تدوین مبانی و الگوی نظری تحقیق از مطالعات کتابخانه ای استفاده شد. و برای تعیین نقش ویژگی های شخصیتی و سبک های فرزند پروری والدین در

^۴ - Park, Kim & Cho

پیش بینی خشونت در دانش آموزان شهر تبریز از روش تحقیق همبستگی استفاده شد. جامعه ی آماری پژوهش حاضر شامل تمامی دانش آموزان دبیرستانی شهر تبریز بین سن ۱۵ تا ۱۸ سال می باشد که جمعا به تعداد ۴۲۰۳۱ نفر می باشد.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

داده های حاصل از پژوهش با استفاده از نرم افزار Spss 22 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت بدین ترتیب که ابتدا با استفاده از روش های آمار توصیفی مانند میانگین و انحراف استاندارد اطلاعات نمونه های پژوهش توصیف شدند. سپس با استفاده از آزمون کولموگورنوف اسمیرنوف داده ها از لحاظ نرمال بودن مورد آزمون قرار گرفتند و در صورت نرمال بودن داده های پژوهش، جهت بررسی صحت و سقم فرضیات و پاسخ به سوالات پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون استفاده شد. برای بررسی اینکه هر یک از عامل های پنج گانه شخصیتی و سبک های چهارگانه فرزندپروری چه سهمی در پیش بینی خشونت دارند، از روش آماری تحلیل رگرسیون به شیوه همزمان استفاده شد.

جدول ۱: خلاصه مدل رگرسیون چندگانه پیش بینی خشونت براساس عامل های پنجگانه شخصیتی و سبک های چهارگانه فرزندپروری

R	مجدور R	مجدور R تعدیل شده	اشتباه معیار برآورد شده	دوربین واتسون
۰/۹۱	۰/۸۴	۰/۸۳	۳/۰۱	۱/۹۱

همانگونه که در جدول فوق مشاهده می شود عامل های شخصیتی و سبک های فرزندپروری در مجموع توانسته اند ۰/۸۳ از واریانس متغیر ملاک (خشونت) را تبیین نمایند.

جدول ۲: نتایج تحلیل واریانس (ANOVA)

آماره	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معنی داری
رگرسیون	۱۸۰۳۲/۱۵	۹	۲۰۰۳/۵۷	۲۲۰/۳۳	۰/۰۰۰
باقیمانده	۳۳۷۳/۶۲	۳۷۱	۹/۰۹		
مجموع	۲۱۴۰۵/۷۸	۳۸۰			

جدول فوق نشان می دهد با توجه به اینکه سطح معنی داری $P = ۰/۰۰۰$ از سطح احتمال خطا $\alpha = ۰/۰۵$ کمتر است بنابراین بیانگر معنی دار بودن معادله خطی می باشد.

جدول ۳: نتایج رگرسیون سلسله مراتبی برای پیش بینی خشونت براساس عامل های شخصیتی و سبک های فرزندپروری

B	خطای استاندارد	Beta	t	سطح معنی داری
۷۹/۷۸۳	۴/۶۷۳		۱۷/۰۷۱	۰/۰۰۰
-۰/۶۲۰	۰/۰۷۰	-۰/۲۲۷	-۸/۰۲۳	۰/۰۰۰
-۰/۵۶۱	۰/۰۶۹	-۰/۲۲۴	-۸/۱۱۷	۰/۰۰۰
-۰/۴۸۷	۰/۰۶۱	-۰/۲۱۹	-۸/۰۰۸	۰/۰۰۰
۰/۲۱۹	۰/۰۶۷	۰/۰۹۵	۳/۲۷۳	۰/۰۰۱
-۰/۲۲۹	۰/۰۶۲	-۰/۰۹۱	-۳/۶۶۵	۰/۲۱۴
-۱/۰۶۸	۰/۰۶۶	-۰/۵۸۵	-۱۶/۲۵۶	۰/۰۰۰
۰/۱۳۴	۰/۰۴۲	۰/۰۹۵	۳/۱۸۲	۰/۰۰۲
۰/۲۹۷	۰/۱۰۱	۰/۰۸۳	۳/۹۳۵	۰/۰۰۴

همانگونه که نتایج بیانگر آن است، ضریب رگرسیون متغیرهای پیش بین نشان می دهد که عامل های شخصیتی با وجدان بودن، خوشایندی، برون گرایی، روان نژندی و سبک های فرزند پروری قاطعانه، مستبدانه، سهل گیرانه می توانند خشونت را به گونه ای معنادار تبیین کنند. که این تبیین از طریق ورود همزمان متغیرها بدست آمده است. عامل های شخصیتی، شامل پنج عامل خوشایندی، برون گرایی، روان نژندی، باوجدان و انعطاف پذیری می باشد، که از میان این عامل ها چهار عامل شخصیتی باوجدان بودن، خوشایندی، برون گرایی، روان نژندی می توانند خشونت را به گونه ای معنادار تبیین کنند.

نتایج جدول فوق نشان می دهد که از بین پنج عامل شخصیتی، چهار عامل باوجدان بودن، برون گرایی، خوشایندی و روان نژندگرایی معنی دار شده و عامل انعطاف پذیری معنی دار نشده است. بالاترین بتای استاندارد متعلق به عامل با وجدان بودن با $B = -0/227$ بعد از آن با تفاوت اندکی عامل برون گرایی با $B = -0/224$ و بعد از آن عامل خوشایندی با $B = -0/219$ و پایین ترین بتای استاندارد، متعلق به روان نژندگرایی با $B = 0/095$ می باشد که سه عامل باوجدان بودن، خوشایندی و برون گرایی رابطه ی منفی با خشونت را نشان می دهند و عامل روان نژند گرایی رابطه ای مثبت را نشان می دهد. از بین سبک های فرزند پروری بالاترین بتای استاندارد متعلق به سبک قاطعانه با $B = -0/585$ (که رابطه ای منفی دارد) و سپس سبک مستبدانه با $B = 0/095$ و پایین ترین بتای استاندارد متعلق به سبک سهل گیرانه با $B = 0/083$ می باشد.

وزن عامل شخصیتی باوجدان بودن ($B=-0/620$)، ($T=-8/023$) و ($p=0/000$) نشان می دهد که این متغیر با اطمینان ۰/۹۹ می تواند تغییرات مربوط به خشونت را تبیین کند که در صورت تعمیم نمونه مورد مطالعه به جامعه اصلی وزن عامل شخصیتی خوشایندی $0/219$ -(Beta) خواهد بود. در نهایت اینکه هر چه میزان عامل شخصیتی خوشایندی بالاتر باشد، خشونت کاهش می یابد. وزن عامل شخصیتی خوشایندی ($B=-0/478$)، ($T=-8/008$) و ($p=0/000$) نشان می دهد که این متغیر با اطمینان ۰/۹۹ می تواند تغییرات مربوط به خشونت را تبیین کند که در صورت تعمیم نمونه مورد مطالعه به جامعه اصلی وزن عامل شخصیتی خوشایندی $0/227$ -(Beta) خواهد بود. در نهایت اینکه هر چه میزان عامل شخصیتی خوشایندی بالاتر باشد، خشونت کاهش می یابد. وزن عامل شخصیتی برونگرایی ($B=-0/561$)، ($T=-8/117$) و ($p=0/000$) نشان می دهد که این متغیر با اطمینان ۰/۹۹ می تواند تغییرات مربوط به خشونت را تبیین کند که در صورت تعمیم نمونه مورد مطالعه به جامعه اصلی وزن عامل شخصیتی برونگرایی $0/224$ -(Beta) خواهد بود. در نهایت اینکه هر چه میزان عامل شخصیتی برون گرایی بالاتر باشد، خشونت کاهش می یابد. وزن عامل شخصیتی روان نژندی ($B=0/219$)، ($T=3/273$) و ($p=0/001$) نشان می دهد که این متغیر با اطمینان ۰/۹۹ می تواند تغییرات مربوط به خشونت را تبیین کند که در صورت تعمیم نمونه مورد مطالعه به جامعه اصلی وزن عامل شخصیتی روان نژندی $0/095$ -(Beta) خواهد بود. در نهایت اینکه هر چه میزان عامل شخصیتی روان نژندی بالاتر باشد، خشونت افزایش می یابد.

وزن متغیر سبک فرزند پروری قاطعانه ($B=-1/068$)، ($T=-16/265$) و ($p=0/000$) نشان می دهد که این متغیر با ۰/۹۹ اطمینان می تواند، تغییرات مربوط به خشونت این نمونه پژوهشی را تبیین کند که در صورت تعمیم نمونه به جامعه اصلی وزن متغیر سبک فرزند پروری قاطعانه $0/585$ -(Beta) خواهد بود. در نهایت اینکه هر چه سبک فرزند پروری قاطعانه والدین بالاتر باشد خشونت فرزندان کاهش می یابد. وزن متغیر سبک فرزند پروری مستبدانه ($B=0/134$)، ($T=3/182$) و ($p=0/002$) نشان می دهد که این متغیر با ۰/۹۹ اطمینان می تواند، تغییرات مربوط به خشونت این نمونه پژوهشی را تبیین کند که در صورت تعمیم نمونه به جامعه اصلی وزن متغیر سبک فرزند پروری مستبدانه $0/095$ -(Beta) خواهد بود. در نهایت اینکه هر چه سبک فرزند پروری مستبدانه والدین بالاتر باشد خشونت فرزندان نیز افزایش می یابد. وزن متغیر سبک فرزند پروری سهل گیرانه ($B=0/297$)، ($T=2/935$) و ($p=0/004$) نشان می دهد که این متغیر با ۰/۹۹ اطمینان می تواند، تغییرات مربوط به خشونت این نمونه پژوهشی را تبیین کند که در صورت تعمیم نمونه به جامعه اصلی وزن متغیر سبک فرزند پروری سهل گیرانه $0/083$ -(Beta) خواهد بود. در نهایت اینکه هر چه سبک فرزند پروری سهل گیرانه والدین بالاتر باشد خشونت فرزندان نیز افزایش می یابد.

بحث و نتیجه گیری

یافته های تحقیق حاضر نشان داد که بین عامل شخصیتی روان نژندگرایی با خشونت رابطه مثبت و بین عامل های شخصیتی خوشایندی، با وجدان بودن و برون گرایی با خشونت رابطه منفی و بین عامل شخصیتی انعطاف پذیری با خشونت رابطه معنی داری وجود ندارد. یافته های دیگر تحقیق نشان داد که بین سبک فرزند پروری قاطعانه با خشونت رابطه منفی و بین سبک های فرزند پروری مستبدانه، سهلگیرانه با خشونت رابطه مثبت وجود دارد. همچنین یافته های بدست آمده از رگرسیون، حاکی از این بود که از میان عامل های پنج گانه شخصیتی و سبک های سه گانه فرزند پروری به ترتیب سبک فرزند پروری قاطعانه، سبک فرزند پروری عامل شخصیتی با وجدان، عامل شخصیتی برون گرایی، عامل شخصیتی خوشایندی، سبک فرزند پروری سهل گیرانه، عامل شخصیتی روان نژندگرایی و سبک فرزند پروری مستبدانه، سهم قابل ملاحظه ای در پیش بینی خشونت دارند و عامل انعطاف پذیری سهم معنی داری در پیش بینی خشونت ندارد.

همچنین یافته های پژوهش حاضر نشان داد که بین عامل شخصیتی روان نژندگرایی با خشونت رابطه مثبت وجود دارد. بدین ترتیب که با افزایش عامل شخصیتی روان نژندگرایی، میزان خشونت نیز افزایش می یابد. بین عامل شخصیتی برون گرایی با خشونت رابطه منفی وجود دارد. بدین ترتیب که با افزایش عامل شخصیتی برون گرایی میزان خشونت نیز کاهش می یابد. بین عامل شخصیتی خوشایندی با خشونت رابطه منفی وجود دارد. بدین ترتیب که با افزایش عامل شخصیتی خوشایندی میزان خشونت نیز کاهش می یابد. بین عامل شخصیتی با وجدان بودن با خشونت رابطه منفی وجود دارد. لذا فرضیه تحقیق تایید می شود. در واقع با افزایش عامل شخصیتی با وجدان بودن میزان خشونت نیز کاهش می یابد. بین عامل شخصیتی انعطاف پذیری با خشونت رابطه معنی دار وجود ندارد.

منابع

- بهادری، احمد. (۱۳۹۵). نظریه های روان درمانی. تهران: انتشارات باران.
- دولتیان، نیلوفر (۱۳۹۳). بررسی تاثیر ویژگی های شخصیتی بر خشونت با تاکید بر نقش تمایل استفاده از اینترنت. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه سمنان، دانشکده علوم اقتصادی.
- شاهرودی، شیلا و صفاریان، سعید (۱۳۹۴). بررسی رابطه بین شیوه های فرزند پروری والدین با اعتیاد به اینترنت دانش آموزان مقطع متوسطه. اولین کنفرانس بین المللی پژوهشهای نوین در علوم انسانی، تهران، موسسه مدیران ایده پرداز پایتخت ویرا.
- کاپلان، هارولد؛ سادوک، ویرجینیا و سادوک، بنیامین (۲۰۰۳). خلاصه روانپزشکی علوم رفتاری و روانپزشکی بالینی. جلد اول، ترجمه حسن رفیعی و فرزین رضائی (۱۳۸۲). چاپ نهم، تهران: انتشارات ارجمند.
- گروسی فرشی، میرتقی (۱۳۸۰)، رویکردهای نوین در ارزیابی شخصیت (کاربرد تحلیل عاملی در مطالعات شخصیت)، نشر جامعه پژوه، تبریز: دانیال.

- Anuthawarn, T. (2008). A study of the parenting relation to Violent people. A thesis submitted in partial fulfillment of arts (additionally) faculty of graduate studies Mahidol University.
- Gambor A, Vas L. A(2012). nation- and gendered-based study about their relationship between the big five and motives for internet use, A hungarian and israeli comparison. Theory Sci; 38(4):1527-5558.
- Landers RN, Bury JL.(2013). The anion resignation of big and narrow personality traits in relation Violent people. Comput Hum Behav; 22(2): 437-451.
- Leung, K. & Lee, P. S. N. (2011). The influences of information literacy, Violence and parenting styles on internet risks, New Media & Society, 14 (1), 117-136.
- Ling-yan,L.,Deng-HUA,& Ran,T. (2015). Family function of adolescents with excessive Violent people. chinese mental health journal, 01(10) ,501-543.
- Niemz, K., M. Griffiths, and P. Banyard (2005). ‘Prevalence of Pathological Violent people Among University Students and Correlations With Self-Esteem, The General Health Questionnaire (GHQ), and Disinhibition’, CyberPsychology & Behavior, Vol. ۸, ۱۱۱-۱۲۰.
- Nithya, H.M, Sheela, J. (2005). Extroversion, neuroticism and self- concept: their impact on Violent people in India. Department of Psychology, Women’s Christian College,
- Park, s.k.Jae, ,Kim,j.y & Cho,C.B. (2014). Prevalence of Violence and correlations with family factors among South Korean adolescents. Adolescence, 40(110), 590-939.
- Young KS.(2009). Violence: The emergence of a new clinical disorder. Cyber Psychology and Behavior; 1: 001- 044.